

Szerkesztőség:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1-ső szám — Ide intézendő a
lap szellemi részét érdeklő
minden közlemény és levelezés

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.**Kiadó-hivatal:**

Rimaszombat, Pokorágyi-utca
1. szám a. a. könyvnyomdában.
— Ide intézendők a kiadó hiva-
talt illető előfizetés, hirdet-
mény, nyiltér és egyéb felszó-
lalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor tér-
fogata . . . 12 fillér.

Bélyegdíj minden beiktatás
után . . . 60 fillér.

Nyiltér:

Egy sor . . . 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legezésszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

A közgyűlés előtt.

A nyári vármegyei közgyűlés tagadhatatlanul nevezetes személyi változásoknak lesz ismét a kiinduló pontja. Ezzel meg fog indulni a részleges restaurációt megelőző korteskedés.

Bizunk abban, hogy a vármegye közönsége a személyes ambíciók küzdelmében el fog igazodni a közügy érdekének szemmel tartása mellett és ép azért nem lehet feladatunk, hogy mi a személyes tekinteteket talán még jobban kiélessük, annál is inkább nem, mert a megyei rendszer családi tradíciói is belejátszanak a megyei választásokba, a melyeket, amíg a rendszer maga a politikai átváltoztató retortán keresztül nem megy, megostromolni nem látjuk sem célravezetőnek, sem időszerűnek.

Figyelmünket tehát inkább oly kérdésre fordítjuk, a mely a közgyűlésen minden személyes vonatkozás nélkül tisztán a közérdek ismervei által tündöklik.

Egy ilyen fontos kérdés a honvédelmi miniszter rendelete az ujonnan felállítandó honvéd nevelő- és képző-intézetekben létesítendő alapítványok tárgyában.

A nemzeti törekvések egyik sarkkővét képezte mindig, hogy hazánk katonai ereje minél hatalmasabb és minél magyarabb szellemtől áthatott legyen.

Az alkotmányos élet újra felébredése óta a nemzeti törekvéseknek a közszellem szívós kitarítása mellett, lépésről-lépésre kellett és sikerült érvényesülni, és ma a nemzeti honvéd véderő fejlődésének nem is remélt fokát érte el, a közös hadsereg magyar részének fejlődése a nemzeti szellem követelte uton is előnyös eredményeket mutat fel.

Ily körülmények közt csak egy kívánni való maradt fenn, az, hogy a katonai tisztiképzés minél szélesebb alapokra és a nemzeti követelményeknek megfelelő szellem által vezérelt elvekre legyen alapítva. — hogy a magyarság minél tel-

jesebb mértékben foglalja el a helyet nemcsak a honvédségnél, hanem a közös hadseregnél is.

A nemzet óhaját a kormányzó tényezők nem hallgatták el a korona előtt, és jó királyunk az ő bölcs és igazságos szellemével a nemzet óhaját igazságosnak találta, hogy nemzet és király ismét egy nagy alkotás, nemzeti épületének új, fényes jövőt ígérő alapjaiban egyesüljön és hirdesse egykor egy új példával, hogy a nemzetet királyával való egyetértése mindenütt a nagyság ideáljai felé vezető utra vezérelte, és a nemzeti célokban való egyesülés nemzetet és királyt, a trón és haza megszilárdulására, fényes alkotmányos sikerekhez juttatta.

A nemzeti törekvést megpecsételte a királyi akarat, és az ország a lelkesülés mámorába merült.

Ez volt a lelkesedés létjogosult kitérőse. De aki ismeri az életet, a ki ismeri az állam fejlesztés munkájának jelentős mozzanatait, az tudja, hogy a mit a lelkesedés létrehoz, az maradandó csak úgy lehet, ha kitartó munkáság, hazafias áldozatkészség által fenn is tartatik és az adott alapokon tovább fejlesztetik.

Azért bocsátotta ki báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter körlevelét a törvényhatóságokhoz, hogy azokat a nagy nemzeti mű végrehajtásánál való közreműködésre, hazafias közös áldozathozatalra felhívja.

Eljutott a hívó szózat vármegyénkbe is, hogy vármegyei közgyűlésünk napirendjén ott találjuk a hazafias felhívást egy rendelet alakjában.

Vajjon van-e magyar ember, ki e hívó szózatnak ellentállana, van-e magyar ember, ki az áldozatot e hívó szóra sajnálná, vajjon van-e magyar ember, kiben a pártember erősebb a hazafinál?

Nincs, és nem is lehet, mert hazánk nagyságát eddig is az biztosította, hogy ott, a hol a haza magasabb, nagy nemzeti érdekeiről volt szó, ott egyek voltunk mindnyájan, és erősebb volt a haza iránt érzett szeretetünk, mint ellenfeleink iránt netán táplált gyűlöletünk.

megye apraja-nagyja, hogy részt vegyen Jolsva város, illetve Gömörmegye e nagyfontosságú ünnepélyén, vagyis az ujonnan épült m. kir. honvédlaktanya ünnepélyes átadásánál.

Pont 11 órakor indultunk az új laktanya épületébe, ennek jelképi átadásához, melyet Bazilidesz Gusztáv, városunk érdemes polgármestere egy hévvel és őszinte lelkesedéssel előadott következő beszéddel nyitott meg:

Tekintetes állomási Parancsnok ur!

Tisztelt Közönség!

Az egyes világrészek, a föld s az egész világra nézve nagyjelentőségű és fontosságú események a világtörténelem által jegyeztetnek fel. A kisebb területeket, például egyes városokat érdeklő mozzanatok azon területek vagy városok története által örökíttetnek meg.

Tekintsünk vissza a világtörténelemben az ó-korba, s olvassunk Róma építése s alapításának s ebből keletkezett hatalmas római birodalomnak történetét, mely birodalom századokon át az egész akkor ismert földet s világot szabályozta s a világ folyására és sorsára döntő hatással volt.

A mily szerepet játszott s befolyással bírt Róma a világtörténelemben, épen oly korszakalkotók lehetnek az egyes földrészek vagy országokra nézve épen semmi jelentőséggel nem bíró események az egyes városokra.

Ilyen korszakalkotó eseménynek tartom én Jolsva városára nézve a honvédség ittmaradásának biztosítékul szolgáló új honvédségi laktanyát, mely minden kétséget kizárólag a város jövőjét, fejlődését s felvirágzását van hivatva eredményezni.

Virgilius költő Róma építési történetét megénekelve, azon sok küzdelmek, nehézségek és viszontagságok elbeszélése után, melyek Róma alapítását megelőzték, az al végzi leírását: „Tantae molis erat romanam condere gentem!” Mi is bátran és joggal elmondhatjuk, hogy a honvédségnek Jolsván való megmaradása s ezen új laktanya felépítése aránylag nem csekélyebb nehézségekkel, fárasztó utánjárásal és küzdelmekkel járt.

S hogy ezen nagy fáradozást és a város által hozott anyagi áldozatot mégis siker koronázta, azt az isteni

Nincs kétségünk, hogy a megyegyűlésen is félre fog vonulni a pártszenvédély, csak egy gondolat fogja a lelkeket áthatni, hogy a haza mindenek fölött; örömmel fogja üdvözölni azokat, kik a nemzetet nemzeti törekvésében támogatták a korona előtt, és nem fog visszaradni semmiféle hazafias áldozattól.

Egyes kövekből épülnek a nagy paloták, és biztos az, hogy vármegyénk is hozzá fog járulni egy kövel nemzeti nagy alkotásunk épületéhez!

TÖRÖK JÁNOS.

Az emberi élet láncolata a katasztrófáknak. Nemcsak az évek, de még a hónapok sem vonulnak el fejünk felett a nélkül, hogy szívünket valami vesztesség ne érné, s igen sokszor már előre készülünk a csapásra, mely a közel jövőben lesújtással fenyeget. Arra a katasztrófára azonban, mely társadalmunkat Török János halálával érte, nem voltunk elkészülve. Tudtuk, hogy beteg, de reméltük, hogy az ép szervezetű, katonás magatartású férfi, ki több mint negyven évi közhasznú tevékenységre tekinthet vissza, testben-lelekben annyira megőrizte ifjúságát, hogy diadalmas harcra kel a kórral is, mely élete fáját megtámadta. Reményünk megesalt: Török János, a rimaszombati kir. törvényszék legidősebb bírája, a művelt társadalmi körök kedvelt „János bácsija” nincs többé.!

Az elhunyt törvényszéki bíró nem volt rimaszombati születésű, de a törzsközségi városi lakosok közé tartozott, mint a városnak évtizedek során át egyik leghívebb lakója. Rimaszombat ugyszólván a lelkéhez nőtt, — úgy szerette, mintha valóságos szülőföldje lett volna. Ahol csak tehetett, érdekeit mindenütt előmozdította s városunk fejlődésének története szoros kapcsolatban van az ő nevével. Polgártársainak bizalmát teljes mértékben bírta s e bizalom folytán előbb városi főjegyző lett, majd állandóan abban a megtiszteltetésben részesült, hogy a képviselőtestület választott tagjai sorába foglalhatott helyet. A képviselőtestületi gyűléseknek nem volt szorgalmasabb látogatója, s a felmerült kérdésekben alig adott valaki szakavatottabb tanácsot, mint ő. Ugyszólván döntő befolyása volt mindazon előnyös átalakulásokban, melyeken városunk az utóbbi évtized alatt átment. Híve volt minden olyan törekvésnek, mely a város modernebb színvonalra jutását előzta. A hajlékon, melynek falain belül a város közügyét negyven éven át szolgálta, bús fekete zászlót lenget a szél

gondviselésen kívül leginkább Fülöp-Szász-Cóburg Gothai herceg ő kir. Fenségének, továbbá városunk iránt vonzalommal viseltető több magas állású és befolyásos férfiak kiváló buzgalma és jóságának lehet köszönni.

Ily kiváló s Jolsva város javát, érdekét s jövőjét szíveiken hordó férfiak — a főispán ur ő méltósága, a törvényhatóság vezértisztje s annak első tisztviselője az alispán ur, különösen pedig országgyűlési képviselő urunk és a helyben lakó hercegi erdőgazgató ur, — kik városunk közönségét örökös hálaforrássá lekötelezték maguk iránt. A magyarok Istene jutalmazza meg nemes fáradozásukat.

De nem kevesebb érdeme van ebben városom közönsége s értelmes polgársága hagyományos hazafias áldozatkészségének.

Valóban nagy és nevezetes s annál magasabb ünnep van ma szülővárosomnak, a midőn a honvédség ittmaradásának biztosítékát, ezen új laktanyát s építési csoportot teljesen s hiánytalanul készen, rendeltetése céljainak, a honvédek használatába átadhatja, mert ezen laktanya hazánk ezeréves fennállása évében épült, s a magyar katonai intézetekről szóló törvények megalkotása idejében adatik át a használatnak.

Es én igazán áldom a gondviselést s végtelenül szerencsésnek vallom és érzem magam, hogy mint a város jelenlegi első tisztviselőjének, nekem jutott azon kitüntető szerencse osztályrészemül, hogy a város ezen méltó büszkeségét és egyik kiváló díszét városom közönsége nevében és megbízásából a használatnak én adhatom át.

Átadom pedig a használatnak ezen épület-csoportot az által, hogy a laktanya kapujának ezen kulesát, mint az átadás jelképét a tisztelt honvéd állomási-parancsnok urnak kezeibe teszem s azt őrizetére bízom.

Vegye el ezen jelképét szívesen azon kívánságommal, hogy ezen laktanya századokon át szilárdan és Sionként fennálljon és daczoljon mindenkor az idők viharaival, és hogy mindenkor oly honvédségnek szolgáljon hajlékul, a mely haza s királyáért életet s vért áldozni kész legyen, s mely a haza és a király védelmére, bármilyen felől fenyegetse veszély, bátran sikra száll.

S hogy ezen jelképátadás annál ünnepélyesebb,

TÁRCZA.

Nő ment az utcán...

Nő ment az utcán egymagába,
Felöltözve gyászos ruhába:
Bús volt szegény, nagy bánat érte,
Köny ült szemébe.

Én esendesen mentem utána,
S elértünk a holtak honába,
Ott átölelt egy virágos sirt
És sóhajta sirt...

Aztán halkán, fájón rebegette:
„Ó volt szívem téltett szerelme,
Napom azóta lehanyatlott”...
Tovább zokogott.

És sirtam, sirtam én is véle,
Mert életem üdve, reménye
Szintén ott volt közel elásva
A föld porába...

Paal Gyula.

Levél Jolsváról.

(1897. július 5.)

Kedves barátom!

Gyönyörű álomképként vonulnak el szemeim előtt a tegnapi ünnep eseményei, láttam a komoly férfiak tanácskozását, láttam az örvendő népet, a mulató gyermekcsoport kacagását, és visszaidézem emlékembe az aranyifjúság multságát; egyedül csak azt sajnálom, hogy mindez már elmúlt és hogy nem maradt egyéb, mint az emlék és az a megnyugtató lélekemelő tudat, hogy a tegnapi nap életünk legszebb, legboldogabb napjaihoz sorolható.

Tegnap, vagyis július hó 4-én már korán reggel özönlött a zászló-díszben pompázó városunkba Gömör-

annak a mély megilletődésnek és gyászának jelül, melyet e város közönsége érez, midőn egyik leghűbb fiától kell örökre megválni.

*

Ott leng a bús fekete zászló a törvényszék palotájának ormán is! Török János a 67-iki kiegyezés után megyei szolgálatba lépett s a törvénykezésnek a közigazgatástól való szétválasztása alkalmával törvényszéki bírónak nevezetett ki, mely állásában haláláig szolgálta az államot lelkiismeretes pontossággal s ügybizalommal. A törvényszéknek néhány év óta helyettes elnöke is volt. Bírói működésében a humanizmust tekintette vezérének, melynek révén általános tiszteletben s becsülésben részesült úgy az igazságot kereső közönség, mint kartársai körében.

*

Az elhunyt jeles férfiú nemcsak a bírói székben s a képviselő-testület termében, hanem a társas életben is vezérlő szerepet vitt. A rimaszombati kaszinónak egy évtizednél tovább volt elnöke, mely idő alatt mindent megtett a kaszinó modern átalakítására. Az évenként rendezett márczius 15-iki ünnepélyeknek ő volt egyik legkedveltebb szónoka, mely alkalmakkor hazai- és szabadságszeretetről fényes tanúbizonyságot tett. Különböző más nyilvános ünnepélyek alkalmával is ő volt a közérzésnek ékesszóló tolmácsolója. Akárhol fordult meg, mindenütt szeretet és bizalom környékezé, a mi nek természetes következménye az, hogy a halála felett érzett szétség sulyától megnehezült szívek fogják körülállani koporsóját a holnapi gyász-szertartáson.

Erdemeiből koszorút lehetne kötni — melynek legszébb, soha el nem hervadó virágait polgártársainak elismerése nyújtán. Sokirányú nemes tevékenységéről a városi és kaszinói jegyzőkönyveken kívül az elismerés hangján fognak megemlékezni: Gömörvármegye közönsége, a Tompa-szoboregyesület, a rimaszombati dalárda s a községi iskolások! Mind oly tér, melyek egy élet legszebb törekvéseit foglalják magukban.

Sir a lélek bennünk, midőn bucsut veszünk a mi kedves János bácsinktól, kibez egy hosszú életen át önzetlen szeretet s tisztelet esatolt, — s e nagy szomorúságnakra esutan a tudat öntheti a vigasztalásnak néhány balsameppjét, hogy a ravatalához zárandókoló részvét az ő emléket megőrizni óhajtó szeretet kifolyása.

Legyen pihenése zavartalan, álma édes az általa annyira szeretett magyar föld hantjai alatt!

*

A temetés holnap d. u. 3 órakor lesz. Családja a következő gyászjelentést adta ki: „Özv. Török Jánosné szül. Girtler Irma; — Török Ilona és férje Lengyel György, Iván és Ilona gyermekeikkel; — Török Elemér és neje Ráth Erzsébet, Elemér és Árpád gyermekeikkel; — Török György és neje Dubovszky Ágnes; — Török Ferencz; — Özv. Volgyi Lajosné szül. Török Rozália; — Török Sándor és Török Maria családjaikkal a többi rokonok nevében is fájdalomtól megtört szívvel jelentik a szerető férj, a legjobb apa, após, nagypapa, testvér és sógor Török János kir. törvényszéki bírónak tevékeny élete 70-ik, boldog házasságának 46 ik évében, folyó évi július hó 14-ik napján déli 12^{1/2} órakor hosszas szenvedés és a halotti szentségek ajtatos felvétele után bekövetkezett gyászos elhunytát. — A boldogultnak hült tetemei f. évi július hó 16-án, délután 3 órakor fognak a rimaszombati sírkertben a róm. kath. egyház szertartásai szerint örök nyugalomra helyeztetni, az engedélt szentmise pedig folyó hó 17-én, reggeli 9 órakor fog a rimaszombati róm. templomban az Urnak bemutatni. — Áldott legyen emléke! — Rimaszombat, 1897. július 14-én.“

Az élet rejtélyei.

Vannak ugyanis mind az égen, mind pedig a földön is dolgok, melyeknél az ember nagy esodalattól elragadtatva, azoknak eredetét, keletkezését kutatja. De ezen kutatás alkalmával olyan problémákra is akad, melyeket eddig a tudomány még meg nem fejtett, vagy csak részben vannak megfejtve.

Igy, pl. nézzük meg a csillagos eget. Elég-e a gon-

szentebb legyen, mindnyájunk szívei érzelmét tolmácsolva, kérem a magyarok nagy Istenét, hogy dicsőségesen uralkodó fohedelmünk és királyunk első Ferencz József ő es. és apostoli királyi felsége, mint népeinek szerető s gondos atyja, s mint legfelsőbb hadúr, népei s hadserege javára és boldogítására, hazánk és nemzetünk nemtője, Erzsébet felséges királyasszonyunkkal s az egész felséges uralkodó családdal, az emberi kor legislegvégső határáig boldogan éljen! Éljen a király! Éljen! Éljen! Éljen!

Ezt követő s szünni nem akaró éljen után vette át a szót Balog Vilmos helybeli honvédszázados, állomásparancsnok, ki a laktanya kulcsának átvétele alkalmából megemlékszik városunk áldozatkészségéről és Bazilidesz Gusztáv derék polgármesterünk fáradhatatlan buzgóságáról, melylyel a honvédszázalóját Jolsva város számára kivitták maguknak, és ha valakit, akkor Jolsvát illeti az elismerés, a hála és az őszinte barátság, mert ez a város volt az egyedüli Gömörvármegyében, mely bizalommal viseltetett a honvédség iránt, annak szervezése idején s látnoki szemmel előre sejtette annak felvirágzását, és kívánja, hogy ezen új, díszes épületben tartózkodó honvédek és Jolsva város polgársága közt fennálló barátság örökké tartson, s az átvett laktanya kulcsát soha se kelljen visszaadni! — Zúgó éljenzés követte szeretett állomásparancsnokunk eme szép szavait.

Igy folyt le ünnepélyünk első része, melyen Hámos László megyénk főispánja, Lukács Géza vármegyei főjegyző, Kubinyi Géza országgyűlési képviselő s városunk díszpolgára, Nagy-Rözeze város polgármestere, a Koburg hercegi uradalom tisztviselői kara, Podhradszky Endre erdőigazgatóval az élén, s városunk összes intéző férfiai részt vettek.

Ezen átadás után felvonultunk a városház tanács-termébe, az ott tartandó díszgyűlésre, melynek egyedüli tárgya ezen ünnep megörökítése volt. A gyűlést Bazilidesz Gusztáv, városunk polgármestere nyitotta meg.

Ezen díszgyűlésről hiteles jegyzőkönyv felvétele s annak egy-egy példány Szász-Coburg-Gothai herceg ő kir. fenségének, Gömörvármegye törvényhatóságának, a honvéd-állomás parancsnokságának, Hámos László főispán-

dokodó észnek a számlálhatatlan égitestnek keletkezéséhez, pályakörül futásához és egyeknek időnkénti megjelenéséhez a Kant-Laplace-féle hypothesis, az attractió és repulsió törvénye, hogy ebből magának mindazt megmagyarázhassa, a mit tudni kíván? Nem maradnak-e még mindig különféle megfejtetlen kérdések, melyeken még nagyon sokáig fogják a tudósok fejüket törni, hogy ezen nehéz problémák egy részét megfejtsék? S ezzel már minden meg lesz fejtve?*) Korántsem! míg az emberiség él, addig mindig lesznek kutatók, megfejtendő kérdések, szóval rejtélyek az életben . . .

Egy esalogánypár sűrű bokorban fészket rakva, a tojó 5 tojást helyezett belé s miután 14—20 napig rajtuk ült, azokat kiköltötte. Saját teste melege elég lévén-e ezen új élet támasztásához? Talán nem! — Ez pedig köznapi dolog, a min az ember nem sokat gondolkozik, de ezen egyszerű processus sok gondolkodásra szolgáltat alkalmat. Avagy minden teremtő erő nélkül képződik-e a szem a tojásban a világosság törvénye szerint, mint a látásnak czélszerű organuma? A fül, a szív, az agy és a többi testrészek megfelelő czélszerűséggel csak így magoktól lesznek, a nélkül, hogy egy felső lény ezen egyszerű tojásba saját maga törvényeit fektette volna, melyek szerint ezen új élet keletkezhetik? Minden új élet keletkezésénél, mely a természeti törvények szerint megy végbe, még igen sok rejtély van, melyet az ember magának meg nem fejtett s mi talán magában véve igen egyszerű lehet, de az emberi szem előtt elég csodálatos. . .

Miért nem képes a lélek, mely nem a testnek terméke, test nélkül, hanem csak együttesen vele nyilatkozni, erejét fejleszteni, gyakorolni, művelni és miért a testnek lényeges változásával, különösen az agyvelőnek, a léleknek működése nemcsak hogy megváltozik, hanem egyes esetekben jóformán teljesen meg is szűnik? Ezen még eddig meg nem fejtett kérdések sokakat arra bírt, hogy a lélek létezését egyszerűen tagadják. Már pedig nem nagy tudomány kell ahhoz; nem is kell épen valakinek a psychológiában, vagy a physiologiában jártasnak lenni, hogy a lélek létéről meggyőződjen, hanem a következő egyszerű példa elég lesz arra, hogy mindenki annak jelenlétéről kézzelfogható meggyőződést szerezhesen. Ez pedig a következő:

A hazai- és felebaráti szeretet gyakori dolog. Ki ezen szeretet isteni voltában, mely a feláldozásban leli végeztéljét, nem lát egyebet, mint egy mindennapi cselekvényt, mely még talán a magasztosságot is nélkülözi; ki az ártatlan gyermek esillogó és őszinte szemében nem találja meg a halhatatlan léleknek azon tükrét, mely az örök életnek esalhatatlan hitét hirdeti; akit ezen, a léleknek esalhatatlan jelei nem győztek meg annak létéről, avval már bizony semmi argumentáció a világon nem hitetheti el a lélek létezését. Különböző ezen ember okoskodásának rendszeren az az eredménye, ami neki kiinduló pontul szolgált, oda jut ki érvelésének eredménye is.

Minden vallásbeliek között találtak rajongók. Nem értem én a fanatizmus azon nemét, mely csak egyedül a maga hitét tartja az igaznak és a többi hitbeliek iránt nemcsak hogy türelmetlen, hanem még kegyetlen is; de azon rajongást értem én, melytől nem lehet bizonyos értelemben az ihlettség magasztosságát megtagadni. Ilyen pl. a mozleminoknál a gyakori ima. A nagy városokban keleten a zsinibongó kereskedelmi és iparos életnek — melyben a muhamedánus élénk részt vett — minden igyekezete abban összpontosul, hogy áru-cikkjeit a vevőnek eladhassa; egyszerre a leáldozó nap utolsó sugarai arra emlékeztetik a hívőt, hogy itt van az imának ideje. Szőnyegét leteríti, térdére borulva, hosszú imáját a mindenhatóhoz intézi és minden körülötte levő zsinibongó élet megszűnt rá nézve annak lenni, egészen elmerült áhitatosságába és imájába. Ilyen a muhamedánus vallási élet. Nem akarok én a muhamedánus vallásnak dicséneket zengeni, nekem az egész vallásos életből ezen vonás nagyon tetszik és én többet látok benne egyszerű szokás és vallási szabályzatnál.

Egy más szép vonást, mely nagy vallásbeli türelmességre mutat, találok a buddhaizmusban*) Egy fiatal hittérítő tanítójával a következőképen beszél meg szent hivatása eshetőségeit:

*) L. Ulrici, Gott und die Natur ezimű II. kiad. művének 344 l.

**) L. E. „Naville, la vie éternelle német fordításának 122. l.

nak, Kubinyi Géza országgyűlési képviselőnek, végül egy példány a város levéltára számára szerkesztetni s átadni határozottat.

Délután 1 órakor vette kezdetét a díszebéd, melyen mintegy 100 főnyi díszes társaság vett részt.

Díszebéd azért volt, mert díszünnep alkalmából adatott, díszebéd azért, mert díszes közönség vett részt ezen, s végül azért, mert szebbnél-szebb felköszöntők fűszerezték azt. A felköszöntők sorát Hámos László vármegyének főispánja nyitotta meg és poharát ő felségére a királyra, a királynéra és az uralkodó ház tagjaira emelte. Ezt követte Kubinyi Géza országgyűlési képviselő felköszöntője báró Fejérváry Géza m. kir. honvédelmi miniszterre; Bazilidesz Gusztáv polgármester a laktanya létrehozóira; Hámos László főispán Kubinyi Gézára; Lukács Géza főjegyző a polgárság és a katonák közt létező egyetértésre; Bazilidesz Gusztáv az átvett bizottságra; Hányi János hadbiztos Klein Samu ezredorvos és Virkler Antal főhadnagyrá emeli poharát; Kubinyi Géza a polgármesterét; Jurin Samu a laktanya építőjét; Kochlbach főhadnagy Jolsva város tanácsát és polgárságát; Nagy Elemér a polgármestert s Kuna Aurél főszolgabíró; Kuna Aurél Petőcz János honvédőrnagy előbbi állomásparancsnokot; polgármesterünk Mariássy Gyula főszolgabíró; Klein ezredorvos Jolsva városára és az egyetértésre; Pazar Gusztáv Gömörvármegye és különösen Jolsva város szép hölgyeit illeti.

Délután 5 óráig tartott a díszebéd s csak újabb ünnepélyek oszlatták fel a vig társaságot.

Röviden vázoltam a honvéd laktanya átadása alkalmával rendezett ünnepélyt s csak most térek át a nagyszerű s minden tekintetben páratlan szép ünnep részletes leírására, melyek rendező Izsépi Dezső honvédhadnagy és Bucegh Alajos városi aljegyző voltak.

Délután 5 órakor vette kezdetét a népiünnepély a városi fürdőkertben, mely csakugyan népiünnepély volt, melyen mulatott a nép és mulattak a gyermekek is.

A versenyek iránt nagy érdeklődés mutatkozott, a mennyiben a kitűzött díjakon kívül a körülállók hangos éljenzése jutalmazta a győzöt.

Tanító: A kronaparantabeliek, kik között te most tartózkodni fogsz, igen szemtelen, heves, dühös, boszúálló és kegyetlen emberek. Ha ezen emberek veled gorbáskodnak, téged megsértene, mit fogsz te róluk gondolni?

Tanítvány: Ha a kronaparantabeliek goromba, durva és gonosz emberek, ha ők engem megsértene, arra majd gondolok, hogy ezen kronaparantabeliek még mindig jó emberek, mert sem kézzel nem ütöttek engem, sem pedig agyon nem köveztek.

Tanító: De ha a kronaparantabeliek téged kézzel megvernek és köveznek, hogy gondolsz majd róluk?

Tanítvány: Akkor úgy vélekedek, hogy a kronaparantabeliek még mindig jó emberek, mert engem nem vernek bottal és fegyverrel.

Tanító: De ha a kronaparantabeliek téged bottal és fegyverrel vernek, akkor majd mit gondolsz róluk?

Tanítvány: Akkor majd azt gondolom, hogy a kronaparantabeliek még mindig jó emberek, mert engem eddig életemtől teljesen nem fosztottak meg.

Tanító: De ha a kronaparantabeliek téged teljesen megfosztanak az élettől, akkor mit gondolsz felőlük?

Tanítvány: Akkor a kronaparantabeliekről azt ondozom, hogy ezen emberek még mindig jó emberek, mert engem oly kevés fájdalommal ezen tisztátalan testtől fosztottak meg.

Tanító: Jól van Purna! (a tanítvány neve) — mondja a tanító, — ilyen türelemmel felszerelve teljes bizalommal tartózkodhatol a kronaparantabeliek közt. Menj, kedves tanítványom, erre termett ember vagy; felszabadultál a mindennapi élet gondolkodásától, szabadds fel másokat is ilyen közgondolkodástól; légy vigasztalója azoknak, kik ilyen tan után szomjaznak; a Nirvanába elérte, törekedjél, hogy mások is odajuthassanak.

Ezen együgyű gondolkodásban nagy morál rejlik, de a jövő életnek egy szikrája sincs benne foglalva. Csak az élettől való megszabadulás a fiatal misszionáriusnak legnagyobb boldogsága e földön.

Ez csak egynehány vonás az ember és a természet életéből, melyeken az ember esodalózik, rejtélyeit nem fejtethi meg magának és azoknak megfejthetetlenségét részint az ember esodaszerű lelkületében, részint pedig egy magasabb lényben keresi. Wiesinger Károly.

Levelezés.

Berecke, 1897. július 8-án.

Kisded községünk egyhangu életében ritkán történi valami nevezetes esemény, ha pedig történi valami olyan, ami csak kevésbé is elüt a mindennapi élet megszokott foglalkozásaitól, az már mozgásba, forrongásba hozza az egész falu lakóját, apraját-nagyját. Ilyen esemény volt az iskolás gyermekek nyári vizsgája is, mely a múlt jun. hó 20-án délelőtt tartott meg a templomban, nagyszámu közönség jelenlétében. Ez ugyan magában véve nem nagy esemény, de azá tették azt nagys. Tornallyay Zoltán ur. ki mint az egyház főgondnoka, továbbá nagys. özv. Fialka Józsefné és nemes lelkű, magas műveltségű leánya; Fialka Erzsik. a. öngagságaik, kik a vizsgán megjelenvén, fényt, színt, életet, elevenséget kölcsönöztek annak, és nemesak élénk figyelemmel kísérték az egész vizsgát, hanem főleg Fialka Erzsik. a. szívhöz szóló nemes szavakkal buzdított is egyes gyermekeket a további szorgalmas tanulásra és jómagaviseletre. Végül pedig a szorgalmas és jómagaviseletű iskolás gyermekek részére 2—2 frtot, tehát összesen 6 forintot adományoztak jutalomdíjjal, mely így a nagys. Tornallyay Zoltánué, szül. Fialka Vilma asszony öngagsága által tett 100 frt ösztöndíj-alap 4 frt kamatjával 10 frtra ment, melyet nagys. Tornallyay Zoltán ur 6 fu és 6 leánygyermek között osztott ki. Szép jelenet volt, midőn 12 gyermek a templom közepére kiállva, meghatottság között átvette mindenik a neki ítélt jutalmat.

Délután az iskolás gyermekek nyári mulatsága tartott meg, melyből — úgy szólva — a község összes lakója kivette a maga részét, részint mint néző, — részint mint szereplő. Fialka Erzsik. a. öngagsága pedig ozsonnával látta el mind a 32 gyermeket, a mennyien vizsgát tettek, melyet nagy élvezettel és nagyszámu gyönyörködve néző közönség jelenlétében fogyasztottak el.

Volt árbozmászás, távfutás, hátrafutás, zsák futás, lepényevés, fazéktörés, kifli evés stb. már 7 óra volt, midőn az utolsó díj kiosztatott.

Este 7 órakor mintegy várazsütésre kigyuladtak a a több százra meőu lampionok s az egész kertet tündér kertté varázstolták.

Irigység van mindenütt e földön; emberek és állatok egyaránt irigykednek egymásra; — de hogy az Istenek az egekben is irigykednének, arról csak tegnap győződtem meg, mert csak is irigységből borította el Jupiter az eget esőhözó felhőkkel, hogy esorbát ejtsen a népünnepélyen, de a jókedv, az öröm, a boldogság és az egyetértés ragyogó sugarai, melyek ez ünnepen kedves vendégeink és lakosaink arcán visszatükrözöttek, felhatottak az égig, szíjjel oszlatták a felhőket és legyőzték az Istenek haragját is, melyeket ezek a bűnös földi-lelek ellen tápláltak.

Hátra volt még az ünnepély koronája, az ünnep méltó befejezője: a táncmulatság.

A milyen érdeklődéssel viseltetett a közönség a mulatságok irányában, ugyan olyan érdeklődést tanusított a tánc irányában is, szűknek bizonyult a fürdő helyiség terme a tánczoló befogadására. 40 pár tánczolta az első négyest.

Jelen voltak e táncmulatságon a város összes s a vármegye minden vidékéről érkezett szépségek, kik mindannyian mint egy-egy tündér tündököltek.

A tánczoló dísz csoportja a késő virraadtig sem ritkult meg, a felkelő nap sugarai még a legtűzeesebb tánczban találta az aranyfjúságot.

Ez volt a nagy nap lefolyása, mely meglesz örökítve Jolsva analesiben és melyre szívesen vissza emlékszünk nemcsak azért, mert az öröm és vigság napja volt, de különösen azért, mert Jolsva r. t. város nagyérdemü tanácsa és közönségének egy újabb bazaaris tétének méltó ünneplése volt.

Ölel barátod

Tar.

Éled az ember lelke, midőn ily nagylelkű s nemes szívű emberbarátokkal találkozik, kik örömet s lelki gyönyörűséget találnak abban, ha másoknak örömet okozhatnak. Engedjék meg, ha kegyes adományaikért a nyilvánosság előtt mond köszönetet
egy jelen volt.

Közzgazdaság.

Túlvíznyös rétek javítása.

Bár a réti növényzet a víz iránt igen háládatos, mégis ennek nagy mennyiségbeni jelenléte a növényenyészetre káros lehet. Nem egy példa igazolja, hogy ott, hol a talaj túlnedves, a jó füvek elpusztulnak s helyökét értéktelen vízi-növények foglalják el. Az ily rétet feltétlenül javításra szorul.

A javítás első munkája a lecsapolás. Ennek helyes keresztülvételétől függ a javítás egész sikere s ez okból, történjen a lecsapolás akár nyílt árkolás, akár alagesövezés által, ne sajnáljuk azon költséget, mely e munkálatnak szakemberek által való végrehajtásából származhat, hanem végeztessük ezekkel a lecsapolást. Bő kárpótlást nyerünk majd azon hasznomban, mely a lecsapolást követő negyedik-ötödik esztendőben a minden tekintetben jó szénatermésben fog mutatkozni.

A javítás második munkája már a gazdát szólítja a tevékenység színterére. Megtörténvén a lecsapolás, arra kell törekedni, hogy a már ennek következtében satnyulátnak induló savanyu füvektől teljesen megszabaduljanak, s a jöminőségű pázsittelőknek és leveles növényeknek díszletét mozdítsuk elő. Ezt elérendő, a rétterületet réti boronával járattuk meg a talajban végbemenő fizikai és kémiai folyamatok kedvező alakulása céljából, illetve azon okból, hogy a talaj savanyu természetét csökkentjük; majd pedig trágya-anyagokat használunk.

A trágya-anyagok közül réteken a műtrágyák bírnak kiváló jelentőséggel és pedig a foszfór és káli trágyák. A foszfort adhatjuk szuperfoszfát alakjában, a káli pedig mint kainit kerül a rétre. A trágyázás keresztülvitele többféle lehet. Némely helyen elsősorjék ősszel a Thomas-salaktól és pedig kat. holdanként 350—400 kilogrammot, a következő ősszel pedig a kainitot, holdanként 200—240 kgr. szuperfoszfátot s a réá következő tavasszal 250—300 kgr. kainitot, vagy végül használunk oly műtrágyát, melyben a káli és foszfór együtt benn foglalattik már s mely káli-foszfát név alatt ismeretes. A káli-foszfátot télen és kora tavasszal egyaránt alkalmazzák, de jobb, ha annak elhíntési ideje a tél elejére esik, mert így hatása már a javítás évében mutatkozik. Hogy az említett trágyázási módok közül melyik legjobb, azt határozottan eldönteni nem lehet, a gazdaközönség véleménye e tekintetben igen elágazó. Legtöbbször ajánlják a szuperfoszfát őszi elsősorását s a kainit tavaszi használatát. Annyi azonban tény, hogy e két tápanyagnak bármily alakban alkalmazása után a savanyu füvek eltűnnek s rövid idő alatt herefélék lépnek fel.

Ha még biztosabb sikert ohajtunk, úgy a trágyának elsősorása, illetve erős lefogolása után tanácsos lesz jó minőségű pázsittelőkkel készült keveréket is elvetni, mely vetéshez szükségtelen a rétterületek felszántása, hanem teljesen elegendő annak fogas boronával való megmunkálása s annak befejeztével a fükeverék elsősorása és lehangerezése.

Az elvetendő fűmagkeverék minőségére nézve a helyi viszonyok lesznek mérvadók, s általánosságban csak annyit lehet mondani, hogy a pázsitok közül a jöminőségű szálfüveknek adandó elsőbbség, a melyhez körülbelül egyharmad mennyiségben pillangós-virágú növények magvait keverjük, tehát a vörös vagy réti löherét, a kocs herét s egy-két hüvelyest.

A trágyázásnak következő éveken ismétlésével egy-két év alatt rétterületünk egészen ujjaalakul s a rétek ápolására vonatkozó szabályok követése mellett a legjobb minőségű füvek változatos képében fogja gyönyörködtetni a szemlélőt.

G—y.

Hirek és vegyesek.

Gömörvármegye törvényhatósága folyó hó 16—17-én Hámos László főispán elnöklete alatt közgyűlést tart, melynek érdekes tárgysorozatát lapunk mult számában közöltük.

Közzgyűlés. A gömörvármegyei magyar közművelődési egyesület f. év. júli. 16-án Rimaszombatban a megyeház nagyerőben, d. u. félhárom órakor közgyűlést tart, melyre a tagok meghívattak. A gyűlés nevezetesebb tárgyai: évi jelentések, költségvetés, elnöki lemondás, az alapszabályok módosítása, elnökválasztás.

Kinevezés. *Máriássy Barna*, a rozsnói járás főszolgabírója kinevezetett a belügyminisztériumhoz segédtitkárnak, minek folytán legközelebb megválk hivatalától.

Hivatalos vizsgálat. *Paksy József*, a kassai kir. tábla főügyész helyettese f. hó 13-án városunkba érkezett, hogy az ügyészségi hivatalt és a fogházat megvizsgálja. — A kiváló, magasrangú vendéget *dr. Hányi Győző* kir. ügyész fogadta.

Kitüntetés. *Kálmán Frigyes* honvédezedesnek — városunk kiváló szülöttének — nyugállományba helyezése alkalmából ő felsége a király a czimzetes vezérőrnagyi jellegű díjmentesen adományozta.

Magasrangú katonai vendéget vár ma este az itt állomásozó méntelep osztályparancsnoksága. A ménteleposztályok felügyelője: *Darmann Antal* altábornagy ugyanis — hír szerint — ma — szerdán — este ide érkezik, s szemlét tart a ménteleposztály loállományára és legénységére felett. A magasrangú katonai vendég valószínűleg esztendőnkön utazik el városunkból.

Esküvő. *Danielisz Gizellának*, Kalla Mihály helybeli építész kedves és művelt gyámleányának folyó hó 14-én esküdtök örök hűségét a helybeli ág. ev. templomban *Bakas Rezső* budapesti kereskedő. Boldogság kísérje frigyüket!

Eljegyzés. *Somogyi Miklós*, Sárosvármegye árvászeki jegyzője eljegyezte *Löcherer Erzsikét*, dr. Löcherer Tamás helyettes megyei főorvos, közkórházi igazgató szeretetreméltó nővérét. Tartós boldogság legyen a jegyespár osztályrésze!

A helybeli polgár-ifjuság augusztus hó 1-én rendezendő mulatsága iránt városunk polgársága körében nagy érdeklődés mutatkozik. A fiatalok részben készül s biztosra vehető, hogy a mulatságon résztvevők igen kellemesen fogják magukat érezni.

Katonai szemle. A szabadkai pusztán állomásozó méntelep legénysége és loállományára felett folyó hó 10-én szemlét tartott *Fadallah el Hedad* Mihály alvezredes, ki nemrég tért vissza arabiai utjáról. A magasrangú katonai vendég vasárnap reggel elutazott városunkból.

Városi közgyűlés. Rimaszombat város képviselőtestülete f. hó 14-én *Szabó György* polgármester elnöklete alatt közgyűlést tartott, melyen szavazás útján hozzájárultak a Handach János által kérelmezett telek eladásához s a Bodrogközy Lajos által felajánlott Gondúzó-rész megvételéhez. — A Fehér Kereszt egyesület kérvényére nézve azt határozták, hogy a létesítendő gyermekmenedékhely céljaira a volt faragászati iskola helyiségeit átengedi a város mindaddig, míg a helyiségek közzeleokra nem válik szükségessé. A javításokat a város eszközli, hogy a helyiségek november 1-én már átvehetők legyenek. — Végül a községi iskolások tagjait megválasztatták: *Zachar Gusztáv*, dr. *Szabó Samu*, *Baksy István*, *Nagy Ferencz*, *Institoris Endre*, *Bodor István*, *Dapsy József*, *Kishonty Gyula*, *Molnár József*, dr. *Szabó Károly*, *Török János*, dr. *Löcherer Tamás*, *Horváth János*, *Szontagh Károly*.

Allamsegély akadályokkal. Egyesült prot. főgimnáziumunk fenntartó testülete immár évek óta fáradozik azon, hogy a főgimnázium fejlődését államsegély igénybe vételével biztos alapokra fektesse s a tanárok fizetését rendezze. Az első szerződését az állammal még 1884-ben kötötte meg oly formán, hogy az állam évi 7000 forint segélyt ad. De azóta a viszonyok változtak s akkori segély összege alig pár év múltán csekélynek bizonyult, minek következtében az államsegélynek felemelése vált szükségessé. Így emelkedett fel a gimnázium évi subventiója 8—9—10 ezer frtra, anélkül, hogy a fizetéseket ez összeggel is fedezni lehetett volna. — míg végre úgy az igazgató-választmány, mint a minisztérium között tavaly Csiky Kálmán kormánybiztos közbenjöttével oly megállapodás jött létre, hogy az államsegély évi 16000 forintra emeltesék föl, mely összeggel tanáraink fizetése az állami tanárokéval egyenlővé téssek. A fizetésrendezés a mult év folyamán megtörtént, jóllehet, nem felel meg egészen az állami tanároknak, amennyiben a lakbér és ötödéves szolgálati pótlék messze marad az államiaké mögött, mindemellett a fentforgó viszonyok között a tanári-karnak a rendezésbe bele kellett nyugodni, mint olyanba, mely helyzetüket mégis némileg javítja. — Most azonban a konvent által is elfogadott s aláírt szerződéstől a miniszter megtagadta aláírását s leiratában kívánja a tanári fizetések olytorna rendezését, hogy az az állami tanároknak megfelelően. Így különösen az ötödéves korpótlék felemelését forszirozza s kívánja némely alapítványi oklevél bemutatását, annak igazolására, hogy az iskola jövedelmei biztosítva vannak. E leirat következtében új szerződés szerkesztése vált szükségessé, mely tanáraink fizetésének rendezését ismét előadja.

Nyári mulatság Új-Antalvölgyön. Az egyesült magyarhoni üveggyárak újantálvölgyi telepének intelligens tisztikara vasárnap, f. hó 11-én pompás sikerült nyári mulatságot rendezett a gyártelep felett emelkedő erdő egyik elragadó szépségű részében. A rendezőség, melynek élén Novek Béla, Novek Dezső és Chászár István állottak, előkelő izlésre valló komforttal díszítették föl a már magában is szép táncz helyiséget, hol délután öt órakor a gyártelepi intelligencia szép számmal gyűlt össze, hogy néhány kellemes órát tölthessen a közeli vidékről egybe erögő jó ismerősökkel. A szép társaság tagjai a helybeliek kivül rimaszombatiak, rimabányaiak, kokovaiak, klenócziak, zlatnóiak voltak. A fesztelen kedélyű táncz éjjelig tartott egy órai szünettel, melynek folyamán alatt a gyári tisztikar, mint házi gazda pompás vaesorával látta el a vendégeket s Novek Dezső szépen sikerült tűzijátékot rendezett. Érdekes epizódja volt a mulatságnak négy tót parasztleány által bemutatott nemzeti táncz, melynek festői részleteiben sokáig gyönyörködött a közönség. Végül a figyelmes rendezőség a con-fetti dobálás után csinos emléktárgyakkal lepte meg a hölgyközönséget, kik mindnyájan egy szépen eltöltött est emlékeivel lettek gazdagabbak.

Elszabadult lovak. Nagy riadalmat okozott vásár első napján a Kossuth-utczán keresztül-kasul száguldó két ló. A Samarjay János lovai a kocsikban befogva álltak az utczán, s mikor a kocsis néhány pillanatra távozott a lovak mellől, azok megijedtek valamitől, s vadul futottak az uton végig a piacra és vissza. Az utca sarkán egy kocsiba beleütdöttek a lovak, s ekkor lefogta őket néhány bátor ember. A kocsit megrongálódott, s az egyik ló súlyosabb sérülést szenvedett.

A kerékpározókra nézve városunk rendőrkapitányi hivatala a következő körövényt boesátotta ki: „Tilos a kerékpározás a főtéren levő fasor között minden időben — a fasoron belül: ha a téren sokan járkálnak és alkonyat után; tilos mindenkor a Széchenyi-, a fürdő- és a casinó-kerthben, valamint a házak előtti járdán. Rimaszombat, 1897. július 1. Rendőrkapitányi hivatal.”

Értesítő. A rozsnói ág. ev. főgimnázium mult tanévről szóló értesítőjét *Óravez Mihály* igazgató teszi közzé. Első helyen *Schodell József* tartalmas értekezése áll. „A magyar nemzeti eszme és a középiskolai történelmi oktatás jövője” czimmel. Majd kegyeletes hangú megemlékezés méltatja az intézet elhunyt felügyelőjének *Schlosser Albertnek* hosszú áldásos működését. A tanári kar tizennégy tagból állott. A mult tanévben elvégzett tananyag osztályonként való részletezése után, a tanszerek, könyvtárak, élelmezés, segítő egyesület, ifjúsági egyesületek: a) önképzőkör, b) dalkör, c) zenekör, d) tornakör, e) gyorsírókör czimű fejezetekben találunk sok fontos és érdekes mozzanatot a mult tanévről, melynek lefolyásáról s az ösztöndíjak kiosztásáról és segélyezésekről külön fejezet is szól. Az érettségi vizsgálatra jelentkezett 24 tanuló; sikerrel tett írásbelit és szóbelit 23, jeles érett 4 volt; 6 júl. 13 egyszerűen érett; egy visszavetett szeptemberre. Az évi tanulmány eredménye általában kedvező volt. 194 tanuló közül 12 jeles volt minden tárgyból. Ezek: I. oszt.: *Óravez Mihály*; II-ik osztály: *Breyer Márton*, *Lékovits M.*, *Markó Árpád*, *Mayer Emil*; III. osztály: *Füleky Béla*; VI. oszt.: *Hritz Kálmán*, *Markó János*, *Óravez Ödön*, *Posch Dezső*; VIII. osztály: *Kameniczky Endre*, *Zimmerman Rezső*. Az értesítőt a jövő évre vonatkozó figyelmeztetés zárja be.

Országos állatvásár. Rimaszombat, július hó 12-én. (Vármegyei állatorvos tudósítása.) Felhajtattott szarvasmarha: 3123; ló: 3246; juh: 3814; összesen:

10.183 drb állat. Felhajtott létszám juhoknál varakozáson jóval alól maradt, sertésvásár pedig a harmadikban fel-lepelt kolera-vész miatt, megtartható nem volt. — Az aratási munkálatok daczára, a vásár jelentékenny nagyok és sikerültek mondhatók. Szarvasmarhavasárban, jóllehet nagyobb marakereskedőkünk hiányoztak, mégis általában élénk forgalom fejlődött ki, mely legnagyobb részben az igás és vágómarha, valamint a borjak adásvételére szorított. Lovaknál legnagyobb kereslet nyilvánul a fiatal könnyebb igás, a remondának alkalmas, valamint az olesó mustra-lovak iránt. Előbbieket a hontmegyei gazdák, remondákat a lengyel kereskedők vásárolták. — Juhok között egyrészlől a zolyomi kereskedők, másrészlől a mészarosok iparkodtak szükségleteiket fedezni. — Árak: igás ökör, magyar, I. oszt. 320—380; II. oszt. 250—320; kisbirtokosoknak való 180—250; vágó- és mustra-ökök 160—240 frtig páronként. Növendék-marhák darabja, mészarosok részére, 44—62 frtig. Fejőstenek, borjasok, 80—130; borju nélkül 70—110 frt darabonként. Szopós-borjak darabja 8—18 frt. Remonda lovak darabonként 190—280 frt; könnyebb igás, kocsiló 150—240 frt, nehezebb 220—340 frt páronként. Parsztló 70—150, mastra hibás lovak 15—70 frtig. Anyajuh nyírva 14—16 frt, jöminőségű üri 8—12 frt, nyírott és sovány 650—10 frtig páronként.

Rózsabimbóból jöttem a világra! A mult napokban egy művészileg kidolgozott szépséges női arczkép vonja magára egyik belmunkatársunk figyelmét, mely nem a fotografáló-gép segítségével volt készítve, hanem egyszerűen szabadkézzel, még pedig oly ügyesen s anynyi szakavatott finomsággal és értelemmel, hogy az ember szinte hajlandó lett volna az egész rajzot fényképnek nézni. A rendkívül sikerült kép egyik helybeli fiatal leányka plasztikus szépségű fejét tünteti elő, hattyufehérségű nyakával együtt a mint egy kinyitott rózsabimbóból emelkedik a magasba. A kép kompozíciója és kivitele oly remek, oly sokatmondó, hogy a szemlélőt önkénytelenül bámulatra ragadja. Ez a művészi kivétel kép *Stelkovics István* helybeli fényképész és ügyes arc-képfestő vallja mesterének, ki finom ízléssel választotta ki annak a bájos fiatal leánykának szép arczát, ki most már igazán elmondhatja magáról, hogy „rózsabimbóból jöttem a világra!”

A miskolci kereskedelmi és iparkamara a nyári szünet előtti utolsó ülését esztendőnkön tartotta meg *Radvány István* kir. tan. elnöklete alatt. Ez ülés közérdekű tárgyaiból kiemelendők: a kereskedelmi miniszter értesítette a kamarát, hogy fontolóra vétetik, vajjon a hazai viszonyok között indokolt-e a tisztességtelen verseny ellen külön törvényhozási intézkedés. A kamara felterjesztérére a miniszter a hálalási tilalom alá eső városok jegyzékét összeállítja s ez iránt már intézkedett is. A vidéki magy. malom-egyesület, melynek székhelye Miskolcz, támogatást kér, mit készséggel ad meg a kamara. A kamara által kezdeményezett s a kereskedelmi érdekek teljes biztosításával, a kamara közreműködése mellett, rendezendő sör-árpavásár Miskolczon augusztus 30-ikán lesz. Az iparos ifjak számára alapított utazási ösztöndíjra *Schwarz Károly* miskolci lakatos segéd hozatik javaslatba. Az uzsoráról és káros hitelügyletekről szóló törvény hatása felől a miniszter a kamara véleményét kéri. E törvény hatását kielégítőnek tartja az ülés, melyet nemcsak a törvény, hanem az azóta javult pénzpiaczi viszonyok is okoztak; a koresmai hitel korlátozása helyesnek bizonyult, hatása — helyes végrehajtás mellett — üdvönsök bizonyult. A kamara tagjainak megbízatása folyó év őszén lejár, felkérte tehát a miniszter, új választások kiírása iránt. Együttal az alkerületek új beosztása is javasoltatik. Ez utóbbi szerint Borsodban 4 alkerület 3—3. Hevesben 3 alkerület 6—6. Gömörben 7 alkerület 7—7 tagot választana s a kamara kívánja, hogy az eddigi gyakorlattól eltérőleg egy—egy alkerületben ne azonos számú kereskedő és iparos tagok választassanak, hanem az ipar és kereskedelem helyi fejlődéséhez s jelentőségéhez képest, hol csak kereskedők, hol pedig csak iparosok avagy eltérő számban. Egy végeladási ügyben a kamara akként adott véleményt, hogy fióküzletre nézve nincs helye végeladás engedélyezésének, kivált ha ez kis terjedelmű vagy a szatócs üzletkörét nem haladja meg. Az ülés pártolta a pozsonyi kamara azon felterjesztését, hogy a dunna-oderai esatorna tervezésénél a magyar határtól külön esatorna legyen, nehogy a hazai forgalom Bécsen át irányuljon.

Új állami leányinternátus Kassán. Azon szülőkre nézve, kiknek 10—16 éves olyan leánygyermekük vannak, kiket nevelés és oktatás végett a szülői háztól elvinni kénytelenek, nem lesz érdek nélküli, ha tudtukra adjuk, hogy a vallás- és közoktatásügyi magy. kir. miniszter ur a kassai állami felsőbb leányiskolával kapcsolatosan folyó évi szeptember elején, tehát az új tanév kezdetén, az internátus megnyitását elrendelte. Az internátus nevezett leányiskolának az ősszel megnyitott palotájában lesz elhelyezve s összesen 40 benlakó növendék számára a modern igényeknek teljesen megfelelően berendezve. A miniszter az évi tartási díjat 250 frtban állapította meg, a zongora tanításért külön évi 50 frt fizetendő. Megjegyezhetjük még azt is, hogy a kassai állami felsőbb leányiskola palotája a maga nemében sok tekintetben pártatlan, arányait tekintve nincs hozzá fogható az országban, s az internátus is igen tágas. A benlakást magában foglaló szárnyban a tanítónői és igazgatónői lakásokon kívül a növendékek részére külön napali és hálószobák, társalgó, ebédlő, fogadó és zongorasobák, mosdok, fürdők s elkülönített betegszobák allanak rendelkezésre. Az intézetnek tágas udvara nyáron játszó, télen koresolyázótérül, parkirozott része üdülő, s tanuló-helyül szolgálhat. Az intézet élén *Kolacskovszky Elza* igazgatónő áll, ki tudomásunk szerint az érdekelt szülőknek bővebb felvilágosítással szívesen szolgál.

A „Vasárnapi Lapok” július 11-én megjelent legutóbbi száma a következő érdekes tartalommal jelent meg: Aratás. Dr.-tól. — Még egy-két óra, költemény. Prém Józseftől. — Könyv és mosoly, regény. *Beniczkyné Bajza Leukétől*. — A falu bolondja, költemény. *Gabányi Árpádtól*. — A kassai székesegyház. Dr. *Nyári Sándortól*. — Wolf György. — Julius, költemény. *Feleki Sándortól*. — Csendes drámák, *Lux Terkától*. — Egről-másról. — A dobsinai jégbarlang. *Rozsnaitól*. — Egy népdal története. *Lauka Gusztávtól*. — Sport. — Eva, regény, fordította: *Huszár Miklós*. — Romantika. *Gaal Mózes*től. — Dr. *Hollósy István*. *Passepartout*tól. — *Bubies Zsigmond*. — Irodalom. — *Start*. *Ripptól*. —

Századvégi leányok. Huszonkilenczétől. — Két komikus. — Egy művész család. Fanfarontól. — Körmenet. — Szalvini Gusztáv és neje. — Vasárnapról-vasárnapra Garabonciástól. — Hajviseletek. — Hymen. — Szerkesztői üzenetek. — *Képeinek* jegyzéke következő: Egy művész család. — Falu bolondja. Gabányi Árpád eredeti rajza. — Bubics Zsigmond. — A kassai székesegyház. — Péchy Zsigmond. főispán. — A kassai székesegyház képei (2 kép). — Biró uram. Fortuner Elek pályanyertes zene-műve. — Kassai székesegyház képei (2 kép). — A kassai székesegyház nagy orgonája. Angster pécsi gyáros műhelyéből. — Részlet a kassai székesegyházról. — Zilahi Gyula. — Solyomosi Elek. — Nyári koresolyázás a dob-síni jágerbarlangban. — Dr. Hollósy István. — Dr. Wolf György. — Körmenet. — Salvini Gusztáv és neje. — Dr. Kaiser két eredeti rajza: Vasárnapról-vasárnapra, ezikkhez. — Hajviseletek (2 képpel) — A „Vasárnapi Lapok”-ra előfizethetni minden postahivatalnál, egész évre 8 ftt, félévre 4 ftt.

Felelős szerkesztő: RÁBELY MIKLÓS.

Magán-hirdetéseik.

Foulard-selymet 60 krtól 3 ftt 35 krig méterenként — japáni, chinai stb. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg-selymet** 45 krtól 14 ftt 65 krig méterenként sima, csikos, kockázott, damaszt stb. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázzal stb.) a megrendelt áru postabér és vámmentesen a házhoz s átítva, valamint mintákat postafordultával küld: **Henneberg G. es. és k. udvari szállító selyemgyára Zürichben.** Svajczba címzett levelekre 10 kros, és levelezo-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

Vajat

bármily mennyiségben veszünk **Czim** meg-tudható a kiadóhivatalban.

Hat gymnasiális osztályt

végzett ifjut **gyógyszerész gya-kornokul** elvállal **Réthy Béla** gyógyszerész **B.-Csabán.** Feltételek: teljes ellátás és az első évben 5, másodikban 10, harmadikban 15 ftt havidíj.

Attila-permetezőgép!

Az „**Attila**” permetező mindazon bajokat, melyek a szőlőgazdát eléggé bosszantják, elhárítja és pedig az által, hogy a szélkázant egy csavarintás által a puttonyból kivehetjük, mi által az egész szerkezet **már kezünkben van.** Ugy a puttony, mint a szerkezet tisztán tartható és a leg egyszerűbb munkás szétbontja és özszerakja. Soha el nem pusztulhat, soha gépész kezébe adni nem kell; **mindenki maga bánhat vele.** A szórója is páratlan jól szór, **valóságos ködöt csinál!** Ara 18 ftt.

Szigeti Sándor

Keeskemét.

4-4

Ugyanitt kitünő biciklik 130 fttért.

Eladó ház és kert.

Rozsnyón, a Berzeti-utca 103. szám alatti tágas urú ház, egy 726 □ öl udvar és 1400 □ öles kerttel szabad kézből eladó. — A ház áll 8 világos nagy szobából, 2 konyhából, élés-kamrákkal, két nagy, külön piucéből, s egy nagy, köből épült estüdből, melyet lakóházzá lehet átalakítani. Valamennyi épület a legjobb karban van, mely részben palakövel, részben vaslemezzel van fődve. Az udvaron két külön kis kert van; a harmadik a nagy kert, mely mintegy 110 nemesfajú gyümölcsfát tartalmaz, s mulató házzal van ellátva. — A tulajdonos ezime megtudható a **kiadóhivatalban.**

Hirdetmény.

489. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati kir. törvényszék 1897. évi 2566. számú végzése következtében **Dr. Fráter Samu** ügyvéd által képviselt **Weisz Ferencz** javára **Neumann Dávid** ellen 950 ftt s jár. erejéig fogatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 693 ftt 92 krra becsült házi butorok, borok, szeszes italok stbből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszombati kir. járásbírósnak 1897. évi 3445. sz. végzése folytán 950 ftt — kr. tökéketelés, ennek 1897. évi május hó 30-ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 45 ftt 05 krra bíróság már megállapított költségek erejéig Rimaszombathban alperes lakásán leendő eszközzésére **1897. évi július hó 20-dik** napjának délutáni 3 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszombathban, 1897. évi július 10-én.

Gasko, kir. bírósági végrehajtó.

Fényképészeti műterem megnyitás!

VAN szerencsém a n. é. közönséggel tisztelettel tudatni, hogy **Rimaszombathban, Jánosi-utca 15. sz.** alatti házban a modern kívánalmaknak megfelelő

fényképészeti műtermet

nyitottam, melyet a legújabb találmányu gépekkel rendeztem be, s ez által teljesen képes vagyok a n. é. közönség legkényesebb igényeinek is megfelelni

A fényképeknek a legkissebb alaktól a legnagyobbig, valamint **olajfestmények, krétarajzok és színes fényképeknek** a legbűbb és feltűnő olesó árban való elkészítését gazdag tapasztalataim biztosítják.

A mélyen tisztelt közönség zártfogását s műtermemnek meglátogatását kérve, vagyok

teljes tisztelettel

GELLE BARNABÁS.

EGY TANULÓ FELVÉTELIK.

Hirdetmény.

1540. szám — A rimaszombati kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy **Malinecz Miklós és neje** végrehajthatóknak **Kosko András** végrehajtást szenvedő elleni 386 ftt s jár. iránti árverési ügyében a végrehajási árverést az 1881-ik évi 60. t.-cz. 144. §-a s következő §§-ai értelmében a rimaszombati kir. törvényszék területén levő Bakos-Török községben fekvő s a b.-töréki 26. sz. tjkvben egynegyedrészben a végrehajást szenvedett Kosko András, egynegyedrészben Kosko Pál, kétnegyed részben Kosko Pál és neje Zsidó Ilona tulajdonul felvett A. I. 1-22 sorszám alatti 5/24 ed urbéri birtokra, a 160 ftt és a bakos-töréki 110. sz. tjkvben A. I. 1-2 sor, 156. és 157. hrsz. és 35. sorsz. alatt 4/42 ed részben, Malinecz Miklós és neje Stefan Zsuzsanna 4/34 ed részben, Kosko Mihály 4/24 részben, ifj. Kosko Márton 6/24 ed részben, Kosko András (András fia) és neje, Antal Mária 2/24 ed részben, a végrehajást szenvedett Kosko András és 4/24 ed részben Kosko Mihályné Brsko Mária tulajdonul felvett ingatlanra a 320 ftt kikiáltási árban elrendelte s annak megtartására határnapul **1897. évi szeptember hó 10-ik** napjának d. e. 10 óráig Bakos-Töréken a bíró házához tüzte ki, mely alkalommal a kérdéses ingatlanok becsáron alul is elfognak adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10 %-át azaz 16 ftt 32 krrt készpénzben vagy az 1882-ik évi 60. t.-cz. 42. §-ban jelzett és az 1881-ik évi nov. hó 1-én 3333-ik szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-dik §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírban a kikiáltott kezehez letenni; avagy az 1881. évi 60. t.-cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt az árverés megkezdése előtt átszolgáltatni.

Kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

Rimaszombath, 1897. évi május hó 21-én.

Vozáry, kir. tszéki bíró.

Kiadó lakás.

A Szijjártó-utczában a Polnis tanár féle ház, magános udvar ezennel bérbe adandó, értekezni lehet **Szóllósi István** tulajdonossal.

FLEISCHER és TÁRSA

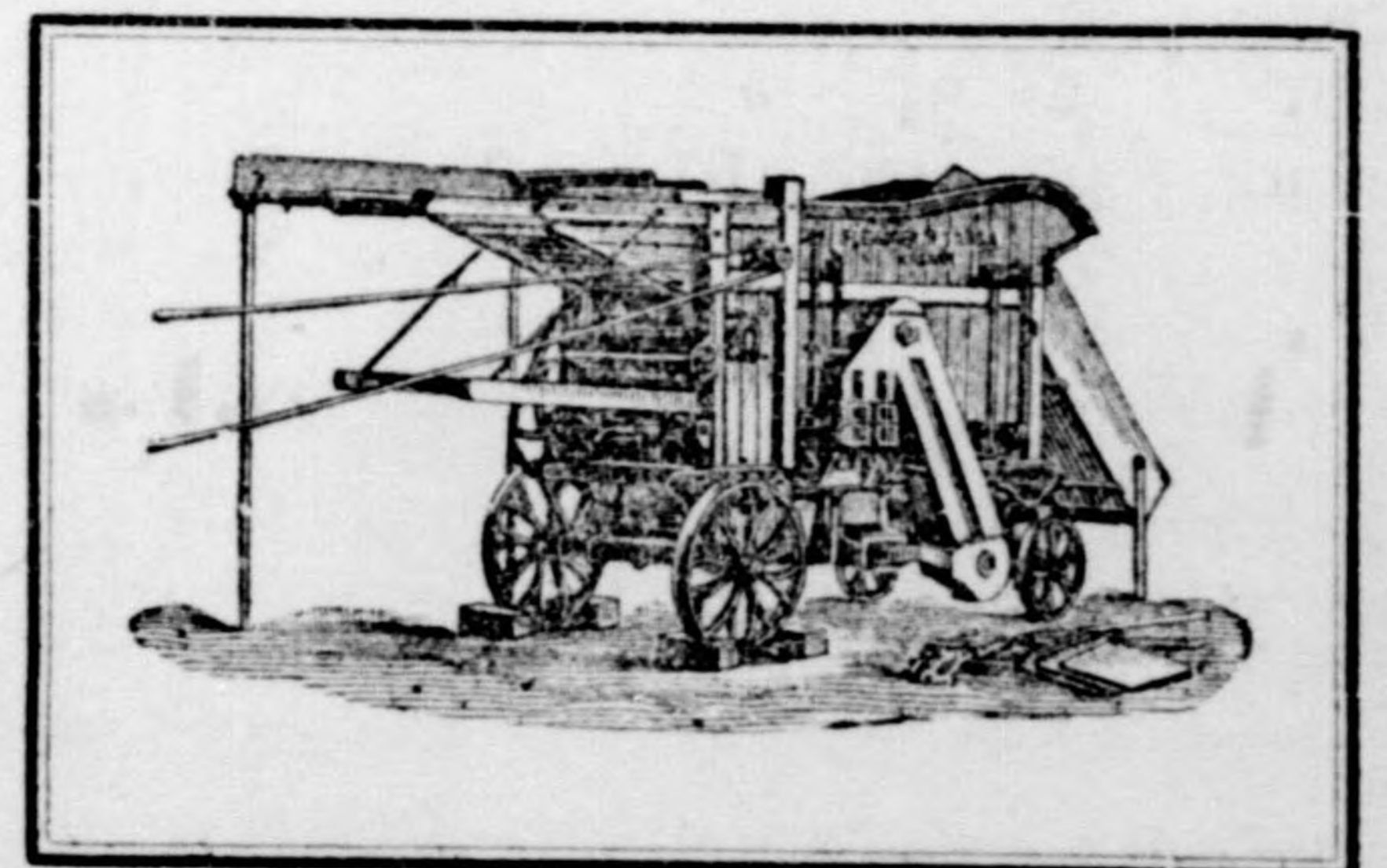
gépgyára és vasöntődéje Kassán, Vám-utca 11. sz.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával czélszerűen s gondosan gyártott jóhírnevű gépeit a **közeledő nyári idényre,** nevezetesen:

Cséplőkészleteit könnyű járással, járgány vagy gözmozdony általi hajtásra.

Kézi-cseglőgépeit, járgány-hajtásra is alkalmazva, szalmarázói készülékekkel vagy a nélkül. **Backer- és magtár-rostait,** továbbá mindennemű szivattyúkat, gőzgepeket és gőzkazánokat. **Szeszgyár-berendezéseket,** m. p. **Henze-főzők,** kavaró-készülékek, maláta- és burgonya-zuzókat, malomberendezéseket. stb.

Gépgyárunk gyártmányainak jelentékeny készletét tartjuk állandóan. **Gazdasági gépeink képes-, valamint öntődénk gyártmányai árjegyzékét ingyen és bérmentve küldjük.**

5-6

Tanuló.

Egy **3-4 gymnasium** vagy **polgári** iskolát végzett fiut tanulónak azonnal elfogad **Feymann László** kereskedő **Rozsnyón.** 3-3

Eladási hirdetmény.

Rimaszombathban, az ottani 419. sz. tjkvben jegyzett és az **Osvald-örökösök** tulajdonát képező Kossuth-utczai **emeletes kőház** és **beltelek,** ehhez tartozó 215 □-ölnyi **kert** és 961 □-ölnyi **gyümölcsös** szabadkézből, kedvező feltételek mellett, eladó. Venni szándékozók bővebb felvilágosítást **Dr. Szeless Ödön** rimaszombati ügyvéd irodájában nyerhetnek

Mélyen leszállított árak!

Üveg- és porcellán-árúk!

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek becses tudomására juttatni: hogy a rimaszombati főtéren **Krausz Bernát** üveg- és porcellánkereskedésében bíróság elárverezett árúk, árverés útján birtokomba jutottak, melyek különféle **üveg-, tükör-, porcellán- és lámpa-árúkból** vannak és azokat mélyen leszállított árakban elárusítom: különös jutányos áron lesznek minden **épületi ablakbevéágások,** ugy belga, mint közönséges üvegből, a leggyorsabban elkészítve, valamint **képek-keretek** a legdíszesebb kivitelben, bámulatos olesó árakban. Kiváló tisztelettel

KRAUSZ SIMON.

Mélyen leszállított árak!

Hirdetmény.

280., 281. sz. — Alulírt bírósági végrehajtó 1881. évi LX. t.-czikk 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a rimaszombati törvényszéknek, a rimaszécsi kir. járásbírósnak 1897. évi 1988., 1578. számú végzése következtében **Herzog Ignác,** és **Szébl Mór** végrehajtható javára **Róth Mór** serki lakos ellen 976 ftt 73 kr. és 81 ftt 48 kr. s jár. erejéig 1897. évi május hó 1-3. napjain fogatosított biztosítási végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 647 ftt 92 krra becsült bolti-czikkek, u. m. ezukor, ezukorkák, rizs, fekete bors, só, frank kávé, pipák, meszelők, czernák, gyertyák, pipaszárak, mérlegek, továbbá: italneműek, edények, butorfélék, üres hordók, ló erőre esőplő gép, szőrő rosta és ezetből álló ingóságok nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a rimaszécsi királyi járásbírósnak 2207., 2146/1897. sz. végzése folytán 976 ftt 73 kr. és 81 ftt 48 kr. tökéketelés, ennek 1896. évi február és április hó 22., 20. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 69 ftt 32 kr. és 35 ftt 74 krra bíróság már megállapított költségek erejéig Serkében, végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére **1897. évi július hó 20-ik** napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is elfognak adatni.

Kelt Rimaszécs, 1897. évi július hó 2-án.

Kovács Géza, kir. bir. végrehajtó.